

TUDÁSTÁRAK A JÖVŐ VÁROSAIÉRT

Az újragondolt könyvtárak is segítik majd a nekik otthont adó települések fejlődését, élhetővé és „okossá” válását.

SZERZŐ: KP

Az okosváros eredetileg a fejlődő digitális technológiának köszönhetően hatékonyabb intézményi rendszer kialakítását jelentette. Ma viszont már olyan fejlesztések gyűjtőfogalma, amelyek a városi életkörülmények és a benne élők életminőségének javítását is megelőzzék.

Ezekhez a komplex projektekhez a jövőben felhasználóközpontú és technológiai alapú szolgáltatásaikkal, programjaikkal a közösségvezérelten működő, modern szemléletű települési okoskönyvtárak is hozzá tudnak majd járulni. Az okoskönyvtárak gyűjtemények koncentrációja helyett tudásalapú közösségi térként támogatják a jövő városait. Információt gyűjtenek, megőriznek, szolgáltatnak, tudást és innovációs eszközöket osztanak meg, alkotásra inspirálnak, találkozási pontként szolgálnak, közösségteremtő erővel bírnak.

Markáns formavilágú épületeik új építészeti fókuszpontként az adott település meghatározó attrakciójává válhatnak, amelyek vonzzák az érdeklődőket, sőt a turistákat is, a helyekben pedig erős közösségi érzést generálhatnak. Magukba fogadva és közvetítve a legújabb innovációkat, technológiai hotspotokként szolgálhatnak. Biztonságos és kényelmes köztérként baráti találkozók, üzleti tárgyalások színterei lehetnek, és lehetőséget adhatnak a távmunkában dolgozóknak is, ha az otthonukon kívüli munkatérre van szükségük.

Minden korosztálynak nyújthatnak ingyenes képzéseket információs, illetve hagyományos formában, megadva az élethosszig tartó tanulás lehetőségét.

Értékes és vonzó digitális tartalmakat hozhatnak létre a felhalmozott több millió könyvet, kéziratot, térképet, képet tartalmazó gyűjteményeikből. Óriási adatbázisként szolgálhatnak nemcsak a kutatók, hanem az induló vállalkozások számára is.

A nyelvi, illetve kulturális közeg biztosításával segíthetik bármilyen kisebbségi csoport tagjának a beilleszkedést. Az in-

formációk és a tudásanyag széles körű hozzáférhetőségével pedig támogathatják a hátrányos helyzetűek felzárkózását.

Az okoskönyvtáraknak, amelyekre talán jobban illene a tudástárak elnevezés, kiemelkedő szerepük lehet az emberek gondolkodásmódjának befolyásolásában, információs műveltségének megalapozásában. Hiszen képzett, felkészült, a technológia nyújtotta lehetőségeket használni képes, a társadalmi és gazdasági folyamatokban aktívan részt vevő emberek nélkül ki sem alakulhatnak az okosvárosok.

A jövő már megérkezett

Helsinki új központi könyvtára, az OODI maga a jövő a jelenben. Megérdemelten nyerte el 2019. augusztus végén a világ legjobb közkönyvtára címet a könyvtárak nemzetközi szövetsége, az IFLA (*International Federation of Library Associations and Institutions*) döntése alapján.

Tervezése közösségi alapon, a könyvtárhasználók és a városlakók aktív bevonásával történt éveken át tartó ötlebbörzék, fórumok, workshopok által.

Az épület önmagában is ikonikus és előremutató. Szimbolikus hajót formázó megjelenése inspirációval szolgál az építésznek. Építése során törekedtek a környezettudatos anyaghasználatra és a fenntartható üzemeltetésre.

A könyvtár alsó két szintje egy komplex multifunkciós közösségi központ. A nyitott, tágas térben kávézó, művészmozsi és gyermekfoglalkoztató is található. Hatalmas, kényelmes üldögélő kiváló találkozóhelyként szolgálnak fiataloknak és idősebbeknek, nyelvtanulóknak, randizóknak egyaránt. Közösségi munkahelyek, illetve eltérő nagyságú üvegfülkékben audiovizuális és számítógépes eszközök, tárgyalók vehetők igénybe ingyen.

Nemcsak könyveket, de videóstúdiót vagy akár gördeszkát is bérelhetnek a látogatók. A szabadon álló varrógépek, 3D-s nyomtatók és más eszközök pedig azzal a céllal lettek kihelyezve a közösségi térbe, hogy a betérők a magukkal hozott tárgyaikat javíthassák vagy átalakíthassák. Példákkal másokat is arra ösztönözzenek, hogy elhasznált dolgait ne dobják ki, hanem gondolkozzanak el azon, hátha még lehet kezdeni velük valamit.

A tanulás pedig már nem csupán a nyomtatott könyvek és sajtótermékek lapozgatásában merül ki. Tágabb és gyakorlatiasabb értelmet nyert. Az oktatási terekben barkácsolnak, filmet néznek, a workshopok beszélgetéseknek vagy éppen kézműves-foglalkozásoknak adnak helyet.

RENGETEGET SPÓROLHATNAK A TÁRSASHÁZAK, HA MÉG MOST SZIGETELTETNEK

2021-től szigorodnak az épületenergetikai előírások

Duplájára nőhet az energiahatékonysági felújítási költsége annak az 590 ezer még nem szigetelt panelháznak, amely nem lép időben. Ugyanis 2020. december 31-e után* már csak a „közel nulla energiaigény” feltételeinek teljesítésével végezhetnek energetikai célú felújítást. Magyarországon körülbelül 798 ezer ipari technológiával készült (panel)épület van. Ennek alig harmadát, 250-300 ezret újították fel eddig, és azoknak is csak az 50 százaléka kapott teljes homlokzati szigetelést. A panelfelújítási programban részt vevő épületek fele Budapesten, további 35 százalékuk pedig Debrecenben, Kecskeméten, Miskolcon és Pécsen található.

A Knauf Insulation szakembereinek számításai szerint egy panelház teljes homlokzati szigetelése – anyagköltséggel és munkadíjjal számított – négyzetméterenkénti** bekerülése a jelenlegi árral és paraméterekkel számolva nagyjából 30 ezer forint. A szigorítás bevezetése után ez a költség csaknem a duplájára nőhet, mert a most bevezetendő szabályozás szerint az eddigi átlagos 15-16 centiméter helyett már 25-30 centiméter vastagságú szigetelést kell használni ahhoz, hogy az épület adott szerkezeti eleme teljesítse a szigorúbb hőátbocsátási értéket. Ebben a költségnöveke-

désben még nincs benne az építőipari kapacitáshiány miatti árnövekedés, illetve a szigetelőanyag árának esetleges emelkedése sem.

Számítások szerint a panelfelújítási programban részt vevő lakóházak esetében a fűtési költségek 30 százalékkal csökkentek a szigetelés után. Abban az esetben, ha az ingatlanban nyílászáró-korszerűsítés is történt, akár 50 százalékot vagy annál többet is megtakaríthatnak az ott élők a rezsiköltségen.

Egy panelfelújítás több részterületből áll, és több szakaszban is megvalósítható. A Knauf Insulation szerint a legcélszerűbb a teljes energetikai rekonstrukció, amelynek legfontosabb része a hőszigetelés, beleértve a pince, illetve az első emeleti lakások földszigetelését, valamint a homlokzat- és a tetőszigetelést is. A külső nyílászárók cseréje a lépcsőházi nyílászárókkal együtt, valamint a fűtés-korszerűsítés is szerves része a teljes felújításnak. Az így kialakuló hőburok növeli a lakók komfortérzetét is. A tapasztalat azonban az, hogy ez így együtt a legtrikább esetben valósul meg. A legerjedtebb a társasházak homlokzati szigetelése. Szerencsés esetben a teljes homlokzatot szigetelik, de kényszerhelyzetben gyakran csak az úgynevezett végfalak kapnak borítást ott, ahol a legnagyobb az épület hővesztése.

„A 2021-ben életbe lépő szabályozásban a legfontosabb változás a hőátbocsátási tényező további csökkentése, vagyis hogy a felhasznált hőminél kisebb része jusson ki az épületekből a falakon, földemen, ablakokon keresztül” – mondta **Aszódy Tamás**, a Knauf Insulation Kft. ügyvezető igazgatója.

A közgyűlésen jelen lévők felének plusz egy embernek a szavazata ugyan elég az elhatá-

rozáshoz, a gyakorlatban azonban akkor valósulhat meg a felújítás, ha az összes voksolásra jogosult kétharmada hozzájárul a munkálatokhoz.

„Érdemes tehát minél hamarabb hozzákezdeniük a lakóközösségeknek az energiahatékonysági felújítás előkészítéséhez, tervezéséhez, a szükséges összegek elkülönítéséhez, ha még a közelgő szigorítás előtt be akarják fejezni a korszerűsítést. A közös képviselők, intézőbizottságok és lakóközösségek számára megéri szigetelni, mert fele rezsiköltséggel fenntartható, energiahatékony lakóházat kapnak” – mondta **Czabarka Mihály**, a társasház-felújítások teljes körű lebonyolításával foglalkozó Projectdoctor Kft. ügyvezetője.

* 7/2006. (V. 24.) TNM-rendelet az épületek energetikai jellemzőinek meghatározásáról

** Megjegyzés: a négyzetméter nem a lakások alapterületére értendő, hanem a lakást körülvevő külső homlokzatra.

KNAUFINSULATION